

LK 2 Lihtne kodu maal
Tiit Tiik
Meie imelised naised
Anton Pratkunas

LK 3 Ainult täiskasvanutele!
Märt Riiner
Mõtteid eestlusest, eesti kultuurist ja
eestlaste rollist Euroopa kultuuris
Liina Miks

LK 4 Mahetark OÜ ning tark astelpajumari
Triin Pisuke-Roos
Ühistulised asumid – kas pelgalt
tulevikumuusika?
Kristiina Kruise

Ühistuleht

Väljaanne taipikule lugejale

Nr. 32 märts 2018 (järgmine number ilmub juunis 2018)

Ootame kaastööd: yhistuleht@gmail.com; varem ilmunud numbrid: www.yhistupank.ee/info/yhistuleht

Уважаемые члены объединения! Ühistuleht появится теперь как на эстонском так и на русском языке. Если желаете, чтобы в ваш почтовый ящик приходила газета на другом языке, сообщите о своем желании по адресу: yhistuleht@gmail.com или по телефону 356 0068.

Vabadus ehitada Eestit*

Maailmas on palju suuri sõnu, osa neist on ka väga suured. Aga ka sõnad olid kunagi väikesed ja kasvasid suurteks vaid ajapikku.

Suur sõna kannab endas suurt mõtet, millest peab jätkuma teisele inimesele, kogu rahvale. Mõni sõna on nii võimas, et sellest jätkub ka kogu inimkonnale. Kõige suuremad sõnad on teada vaid vähestele ja ka need vähesed ei ütle kõige suuremaid sõnu igaühe kuuldud välja. Mõelge, kui suur on esimest korda õigele inimesele öeldud sõna „armastan“ ja kui väike on ta rahvale ja inimkonnale – temast on lihtsalt vähe, kuigi teda võib korrutada kõva häälega ja igal viisil.

Vabadus. Kui suur oli see sõna siis, kui teda veel ei saanud ja mõneti ka ei tohtinud välja öelda ja kui väikseks ta muutus, kui igaüks hakkas nõudma endale oma vabadust, enamasti teiste arvelt. Juba väga ammu küsiti: kas vabadus millestki või vabadus millekski? Mingem selle küsimuse juurde meie oma ajaloo vaatevinklist. Millest me vabanesime? Nõukogude võimust! Milleks me vabanesime nõukogude võimust? Ja nüüd olemegi hädas, sest see, kellega me arvamusi vahetame, peab ilmselt pörutama traditsioonilise „kas sa tahad nõukogude võimu tagasi või?“ kaardi. Teine võimalus on, et ta hakkab rääkima liitumisest Euroopa Liidu ja NATOga.

Aga küsigem, kas liitumine Euroopa Liiduga saab olla eesmärk või on see vahend allumaks uue suurriigi pealinnast tulevatele seadustele ja enese taasmahasalgamisele, mis näikse juba olevat järgnenud taasiseisvumisele? Kas liitumine NATOga on eesmärk või vahend, andmaks

agressiivsele suurriigile vaba voli paigutamaks oma relvi meie ajaloolisele maa-alale?

Mida me oleme teinud?! Kas

me selleks tahtsime saada vabaks? Vabaks oma maast ja iseolemise – praegu oleme siin juba ju teiste armust. Piisab sellest, et kellegi

lobitöö tulemusel leitakse, et sinu maa ja maja või ettevõtte koha peale peab „strateegilise kaitse huvides“ tulema sõjaline objekt või hiigelraudtee, kui

ta tulebki, umbes nagu Nursipalu raadamine. Selle tagab üksainuke pisike verbaalnoot 9. juunist 2015. Piisab sellestki, et kellegi lobitöö tulemusel oleks vaja kehtestada tsensuur ja komandanditund ja väänata pea peale kõik põhiseaduses märgitud põhiõigused, vabadused ja kohustused. Selle tagabki põhiseaduse täiendamise seadus 14. septembrist 2003.

Vabadus. Kui suur oli see sõna siis, kui tema tähendust veel tunda ei saanud ja mõneti ka ei tohtinud välja öelda. Ja kui väike on ta täna, kui teda isiklikult endale nõuavad „rahvaliidumised“ ja „vaimuhiiglasteklubi“, feministid ja homoseksuaalid, veganid ja nudistid, pornokirjanikud ja „vaimselt okupeeritud“.

Ma tahan, et me saaksime vabaks kõigist oma õiguste ja vabaduste eest virisejatest, et meil oleks üks suur ühine vabadus kõigile – vabadus ehitada Eestit!

* See jutt on taipikule, ärge häbenege kauem mõelda.

Ühistu tootlikkuse esimene suursammas Aadu on kerkinud oma kõrgusse. Meie lehe järgmises numbris näete juba, kuidas ta oma jõuliste tiivikulabadega tööd vehib teha ja loete ka esimesi arvandmeid.

Ehitame Eestit!

Lihtne kodu maal

Meie keeruliste hoonete ehitamise oskus paraneb pidevalt. Peame loomulikuks eluruumide kõrget ruutmeetrihinda ja oleme unustamas, kuidas ehitada lihtsaid ja odavamaid, et mitte öelda lihtsurelikule kättesaadavaid, erahooneid.

Lihtne ja samas kvaliteetne pereelamu tuleks sobitada maakeskkonda. Selle kohta on „vabavariolise“ radikaalide erakonna aastate eest välja antud nn. Hundiraamatus öeldud nii: „Riigi vabade maade arvelt eraldatakse lastega peredele ja sundüürnikele krunt isikliku eluaseme ehituseks. Riik tagab uute eluasemete kommunikaatsioonid. Krundid on kodanike vahel vabalt võõrandatavad.“ Nii on loodavad noorteaasumid ja oskuslike töökohtade loomise programmi läbi välditav ka pealinnaväliste alade „ääremaastumine“. Niisuguste töökohtade ja rakenduste loomine nõuab muidugi meie riigi sisepoliitika põhjalikku läbi vaatamist ja kohendamist, aga – pakkuge parem lahendus!

Maa-asu- mites, kus majad asuksid piisavalt hajutatult, et tagada privaatus, saab kasutada kütteks meie varjatud loodusrikkust – puudutõestusele sobimatut küttepuitu, mida rikneb Eestimaa metsades tohututes kogustes.

Taas kaks kärbest ühe hoobiga, kui riik ei rakenda siin riigimetsade „õjulukusepoliitikat“ või ei pane risu kogumist, nagu ta näiteks õngitsemisega teinud on, maksu alla.

Elektri tarbimine oleks mõistlikes piires, seda ütlen isikliku kogemuse pealt. Kasutades ca 2 ha lehtmetsast saadud loomulikult viisil kuivanud puitu ja kiiresti taastuvat sarapuuvõsa, püsib poolteistkordse 8,5x11 m välismõõtudega maja 75 m² alakorruse elektrikulu tasemel 15–20 €/kuus (ca 100 kWh, öine ja päevane tariif). Seda ilma elektri kokkuhoiu vaevata ja moodsaid päikesevõi tuuletehnoloogiaid kasutamata. Ehkki mainitud hoonel on rida puudusi, mahub nii madala fossiilenergia kuluga maja aastal 2020 rakenduv „ligi nullenergia“ direktiivi raamesse. On ülioluline, et me selliste direktiivide väärtõlgenduste tulemusel meie rikkast looduskeskkonnast tulenevaid eeliseid ei kaotaks!

Lihtsa põhiplaaniga traditsioonilise püstkatusega maja infomaterjal peaks olema riikliku kinnitusega, teatavate variatsioonidega ja muidugi vabalt kättesaadav. See peaks sisaldama täiuslikke ehitusjooniseid, tehnilisi kirjeldusi, fotosid prototüübi ehitusstaadiumitest, õppevideoid, materjali ja ajakulu arvestusi.

Betoon võib kõlada paljudele hirmutavana, kuid väljast korralikult soojustatud ainult 10 cm paksusega betoonist kandesein toimib ka soojusisolevana. Sellist ruumi võib kütta ükskõik millise odava metallkaminaga, kartmata liiga suuri temperatuurikõikumisi.

Mainitud majas kütab enamik aastast alakorrust metallpliiit, millest kiirgub intensiivne soojus kiviseintes neeldub, tagastades sooja ruumi ka pärast kütmise lõppemist. Loomulikult on pliidiil ka veeahel, kuna tarbevee soojendamise põhjustaks olulist elektrikulu.

Betoonist kandekonstruktsioon võiks kerkida spetsialistitööna ühistu hallatavate, täpselt mõeldud korduvkasutusega betoonirakiste süsteemi abil ja ka katuse paigaldaksid oskustöölised. Selle järel saab kodurajaja täiuslike infomaterjalide abil ise ehitust jätkata – paigaldada korraliku välissoojustuse, laudvoodri, aknad ja ukсед jm. Kvaliteetsete betoonist siseseinte, põranda ja vahelae ehk „tooriku“ ehitamine eluruumideks ei erine oluliselt korteri remondist, mille kogemus on paljudel.

Tänase seisuga, eeldusel, et kandekonstruktsiooni rajamine oleks optimeeritud ja vajaliku tehnikaga

toetatud, oleks väljast täiesti valmis sisetöödeta maja maksumuseks 22 tuhat eurot (põhiliselt materjali hind). Kui otsida tarkust ka materjali ühistuliseks hulgiostuks või tootmiseks, võiks valmishitatud alumise korrusega 8,5x11 m välismõõtudega

maamaja hind mahtuda 30–40 tuhande euro piiresse.

Meie tänane ehitusseadus- tik lubab rajada alla 60 m² pindalaga hooneid ainult projekti ja ehitusteati- se alusel ehk vähema bürokraatiaga. Tuleb pidada võimalikuks, et väikese

maja valgustuseks ja tehnikasead- mete tarbeks vajaliku elektrivoolu suudab toota ka akudega varustatud päikeseptareid. Me peaksime julgema sellisest rahalisest ja energeetilisest sõltumatuses vähemalt mõelda.

Tühiste kodukulude, kuid miks mitte ka olulises osas ise oma põllumaal toodetud tervisliku toidu najal oleksid maaelaniku püsikulud nii madalad, et puhtratsionaalselt võiks tunda ka miinimumpalga saaja end rikkamana kui rohkete kuludega seotud kõrgepalgaline linnaametnik.

Nii saaks kujuneda maaette- võtluse konkurentsieelis erinevalt täna valitsevast pimesi suuremate palganumbrite suunas tormamisest.

Mida arvate? Vaielge!

Saarlane Tiit Tilk

Tartu HLÜ liige

Meie imelised naised

Täna ma tahan kiita meie Ühistu tublisid naisi Liinat ja Janet. Nendega on kokku puutunud paljud meie Ühistu liikmed ja tee Ühistusse viib enamasti just läbi nende.

Nemad on piltlikult öeldes meie Ühistu väraval ja juhatavad teed. Nad on väga tublid ja asjaga kursis.

Töö Ühistu väravas pole kerge. Väga palju on paberitega tööd ja veel rohkem arvutiga. Nende naeratuste taga on virgas vaim ja kiiresti ning täpselt

töötav aju. Igaüks, kes nende tööd natuke teab, ilmselt imetleb neid. Mina ise, olles Ühistu väraval Narvas, ka kades- tan. Minul võtab selle töö tegemine palju rohkem aega, aga ma olen seda tööd ka vähem teinud. Loodan väga, et kunagi jõuan teile järele. Siis kui Narvas juba liikmeid rohkem ja ka igapäevast asjaajamist rohkem on.

Narva kogemuse järgi tean, kui raske see töö tegelikult on. Inimestel napib teadmisi ja kogemusi ja selleks, et nendega suhelda peab olema nii psühholoog kui pedagoog. Meie koolides ilmselt on ühiskonna- õpetuse õpetamine pealiskaudne või

õpetatakse mõnda teist ühiskonda. Inimesed, kes tulevad avama hoiust või oma hoiusest ülevaadet saama, on hädas, sest nad ei tea, mida üks või teine hoiustamisega seotud sõna tähendab. Ja nii peaaegu iga kord. Kõige kummalisem küsimus, mille hoiustaja on mulle esitanud, on:

„Mis kuupäeval ma hoiuseintressi pean tooma?“ Lisaks on veel süüdistatud, et Ühistu mak- sustab hoiuseid riikliku tulumaksuga. Ühistu siiski ei ole riik, vaid allub riigi seadustele.

Kallid Liina ja Jane, teie võiksite vist tuua veel kummalise- maid näiteid, mida te olete kuulnud. Tahan teie nimel paluda kõiki Ühistu liikmeid, et te kuulaksite raadiost või internetist „Ühistukooli“. Selle saab

leida Nõmme Raadio kodulehelt ja see on Tallinnas ka tavalisest raadiost iga päev kuulatav. Nii me saame kõik palju targemaks ja ka asjaajamine Ühistu esindustes läheb kiiremaks, sest ära jääb panganduse algkursuse andmine, mida Liina ja Jane on teinud vist rohkem kordi kui on Eestis inimesi.

Märtsikuu on naistepäeva- kuu ja sellepärast tahan tervitada kõiki meie Ühistu tegusaid naisi. Ärgu olgu teie igapäevane töö ainult töö, olgu seal ka rohkelt rõõmu tehtust ja muidugi õnne!

<p>EXTECH</p> <p>EXTech Design OÜ Hooneautomaatika projekteerimine ja ehitamine, teede projekteerimine, vertikaalplaneeringute koostamine Tel. 5661 6903 info@extech.ee</p>	<p>Dunamis</p> <p>Dunamis MTÜ Vaimse ja kehalise tervise alane nõustamine ja ravimassaaž www.dunamis.ee Tel. 5383 1115</p>	<p>Vahemetsa Puit OÜ</p> <p>Mahe kasemahlakogumine ja müük www.birchlagoon.ee Tel. 525 1588</p>	<p>Kõlleste Garlic OÜ</p> <p>Marineeritud küüslauk 180g purk 4 eurot/vekslit kolleste.garlic@gmail.com Tel. 5822 9871</p>	<p>Saksaveski Majand OÜ</p> <p>Metsaistikud ja haljastuspuud www.saksaveski.ee Tel. 503 5771</p> <p>Saksaveski Majand OÜ</p>
--	---	--	--	---

Ainult täiskasvanutele!

Matemaatika üks põhimõistetest on hulk. Hulk tähistab kogumit, kus on erinevad asjad. Erinevaid asju võib hulgas olla nullist lõpmatuseni. Et hulk oleks määratletud, peab olema selge, kas asi kuulub sellesse hulka või mitte.

Näiteks, kas sa kuulud mõnda parteisse või mitte. Või kas sa oled mõne riigi kodakondsuses või mitte. Hulka kuulumise tingimus on see, kas sa vastad hulka kuulumise nõuetele.

Edasi võib küsida, mis tingimustele peab vastama inimene, kes soovib kuuluda näiteks parteisse. Kas ühes parteis toimetavad partei liikmed on koos ausalt ja asja pärast või selleks, et ühel hetkel teisele kõrri karata ja ülejäänud endale allutada? Et asi oleks selgem, meenutaksin siinkohal parteide omavahelist võitlust riigis, parteidesisest võitlust kõrgema koha nimel, ajaloolisi parteipuhastusi

mitmetes riikides, Hiina kultuuri-revolutsiooni ning kasvõi hiljutisi minakeskseid ja alatuid kemplemisi kohtade pärast vallavalitsustes.

Kui elevantid kaklevad, kannatab rohi, ütleb India vanasõna. Meie oludesse tõlgitult kõlab see nii: kui poliitikud kaklevad, kannatab rahvas.

Ometi kuuluvad ka poliitikud meie 'hulka' ja peaksid olema huvitatud mitte niivõrd oma võimust, palgast ja tiitlitest, kui võrd sellest, et 'hulk' nimetusega 'eesti rahvas', oleks tugev. Kui rahvas on nõrk, on nõrk ka riik, toodagu siia nii palju välisabi kui tahes. Pigem mõjub see välisabi riiki ja rahvast hävitava kasvajana, mis ei lase rahval kosuda ja

riigil tugevaks saada. Siinkohal tooksingi ühe täiesti ebateadusliku, kuid selle eest piltlikult looduslikke kujunemisi kirjeldava, vahelugemise.

Kas vähk on haigus või sümptom? Jättes ladina keeles poolitamisest saadava teise tähenduse poolenisti kõrvale, lähen siiski siit vihjet saades edasi. Kujuta ette, et ravitakse mingit vähki, väikese punkti laienevat vähki. Ja ta praktiliselt kaob, aga siis on ta korraga tagasi ja jääb tõdeda, et see punkt ja kõik muu on võidetud, tugipunkt on loodud ja võõrvormi enesehävituslik vallutusõda jätkub.

Millest algab vähk? Arengust, evolutsioonist, enesekehtestamisest. Kujutage ette, et mingil sisemisel või välisel põhjusel häviv peaaegu täielikult näiteks üksainuke hambajuur, mis enne hävingut saadab kõikidele rakkudele laiali signaali: „Poisid, me hukkume!” Selle signaali kandjad tormavad laiali, osa neist ei jõua kuhugi ja hukkub, osa aga satub „tolerantsesse” keskkonda

ja saab seal pesa teha. Nende pärimus ütleb: „Poisid, me hukkume!” ja seepärast sigivad nad usinasti ja saadavad omakorda välja kullereid sama sõnumiga.

Nüüd märkab põhiorganisatsioon, et mõni elutähtis elund või organ on häiritud. Järgneb organismit nõrgestav keemiaravi ja vähk taandub mõneks ajaks. Ent sisemise stabiilsuse saavutanud pisike ja nõrk hambajuur saadab endiselt välja kullereid sõnumiga: „Poisid, me hukkume!”. Teel kohtuvad nad omastugustega ja ründavad nüüd suurema hulga ravist räsitud „tolerantset” elundit või organit. Nüüd nad võidavad... ja surevad, sest signaal nende võidust läheb laiali ning selle tulemusel lõpetab nende „universum” ehk inimkeha elutegevuse.

Inimene sureb näiteks maksavähki, aga veel kaua kiidetakse tema säravvalgeid hambaid, mis kunagi ei valutanud. Vaid ühel hambal olnud justkui mingi sinakam toon...

Hoidkem siis ühte, olgem üks hulk, kuhu ei mahu võõrad mürgid, kaklused ja laimamised. Üheskoos oleme tugevad, üheskoos saame olla väärikad.

Jäägem iseendaks ja ehitage Eestit!

Märt Riiner

Tartu HLÜ juhatuse liige

Mõtteid eestlusest, eesti kultuurist ja eestlaste rollist Euroopa kultuuris

2018 on nimetatud Euroopa kultuuripärandi aastaks. Oleme eestlastena end alati pidanud samal ajal ka eurooplasteks ja Eesti ajalugu ning rahvuskultuuri sünd on mõjutatud Euroopas toimuvast ja suurelt osalt ka pärineb sealt.

Mis on see Euroopa kultuur, mille pärandit me väärtustame? Miline on Eesti kultuuri osa tänases Euroopas? Sageli räägitakse praegu Eesti avalikus meediaruumis rohkem nn „euroopalikest väärtustest”, mida meie riigina peaksime toetama ja milles osalema. Kas ka see on Euroopa kultuur? Või mis on ikkagi täpsemalt need „väärtused”?

Mida üldse tähendab kultuur? Vikipeedia väidab, et: „Kultuur on inimühiskonda iseloomustav tegevus, inimtegevus, inimese loodu, mis eristub kogu loodusest kui sellest, mis pole inimeste loodud. Kultuur hõlmab selliseid valdkondi nagu keel, teadmised, oskused, traditsioonid, uskumused, väärtushoia-kud, moraal, kombed, õigus jne.” Seega mõistame, et ka eesti kultuur on kõik see, mida meie, eestlaste, eelnevad põlvkonnad ise on loonud ja

millesse meie eelmised põlvkonnad on uskunud.

Eesti rahvusliku eneseteadvuse teket nimetatakse ka rahvuslikuks ärkamiseks. See viis meid esimese EW sünnini. Eesti rahva toonastel rahvuslikult meeletatud juhtidel oli nägemus ja äratundmine, et kas nüüd või mitte kunagi luua eestlaste endi riik, kuidas seda teha ja kuidas see toimima panna.

Rahvusriigi sünnis mängisid üliolulist rolli rahva koondajana erinevad seltsid ja kodanike ühistevõrg. II MS ajal aitas keerulistes oludes ellu jääda nt Eesti Rahva Ühisabi. Ühistud ja seltsid on läbi aegade olnud eestlaste kultuuri sünnitajad ning alalhoidjad. Rahvustevahelisi sisemisi konflikte pole need nähtused kunagi põhjustanud, pigem vastupidi.

Leian, et tahtes tänases Euroopas nii eestimaalastena kui eestlastena püsima jääda ning evida oma kultuuri, peaksime teadvustama,

Narva Eesti Seltsi tantsurühm Värtnad ja meesansambel Juhhaidi
Foto: Ilmar Kõverik

et me taasloime 1992. aastal Eesti riigi, mille põhiseaduse preambulis se sai kätetud selle taasloodud riigi mõte.

Preambul ütleb, et Eesti riik on „pandiks praegustele ja tulevastele põlvkondadele nende ühiskondlikus edus ja üldises kasus, mis peab tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade”. See on eesmärk, mida

riik kui vahend peab tööriistana kogu Eesti rahva käes aitama saavutada.

Eesti riigi eesmärk pole „majanduskasv”, „demokraatia”, „võrdsus”. Eelnimetatud nähtused saavad olla vaid vahendid selle suure, kõige tähtsama ja maailmas ainulaadse eesmärgi, mõistusega eestlaste saavutamiseks!

Eestlasena leian, et Euroopa

kultuuripärandi aastal tulekski Euroopal (sh meil, eestlastel) väärtustada oma juuri, oma ajalugu, keelt, põlisrahvusi ja riike. Leian, et see on meie kõigi rikkus. See on väärikas. Meil, eestlastena ja eestimaalastena, peaks olema hea elada just Eestis ja siin oma lapsi kasvatada. Teist kodumaad meil pole. Siin sündis meie kultuur, keel, meie esivanemad ja nende usk.

Olen veendunud, et väärtustades eelkõige meie enda iseolemist ja rahvust me suudamegi anda omalt poolt väärtusliku panuse Euroopa kultuuriaastasse 2018.

Olgem esmalt eestlased, sest ainult nii jääme eurooplasteks!

Liina Miks

Eesti Kultuuriseltside Ühenduse tegevjuht

<p>OÜ Võrtsjärve Kala Värske kala: koha, haug, latikas</p> <p>Tel. 515 2726 Tel. 526 2927</p>	<p>OÜ Finest Wood Metsatööd (metsanoorendike hooldus, metsaraie, elektriliinide hooldus, metsaistutus jt abistavad tööd)</p> <p>toomasaavasalu@gmail.com Tel. 5694 2847</p>	<p>Mustijärve Mahetalu OÜ Agroökoloogilised konsultatsioonid</p> <p>priit@post.com Tel. 5591 0996</p>	<p>Tartus müüa soodsad korterid aadressil Paju 11</p> <p>www.paju11.ee Tel. 5559 4777</p>	<p>Avara planeeringuga korterid Tartu kesklinnas aadressil Raatuse 73</p> <p>www.raatuse73.ee Tel. 5559 4777</p>
--	--	--	--	---

Mahetark OÜ ning tark astelpajumari

Tartumaal Poka külas Poka-Vesiveski talus tegutseb ettevõtte Mahetark OÜ. Tegeletakse loodustoodete tootmise ja müügi.

Talus kohapeal valmivad erinevad siirupid (astelpaju, jõhvika, kuusevõrse, võilille), astelpaju mahl, astelpaju- ja jõhvikamarmelaadid, astelpajuõlid, astelpajusalv ning mesi astelpajuõliga. Tootevalik on mitmekesine ning tooted puhtad ega sisalda säilitusaineid.

Mahetark OÜ on pereetevõtte, kus toimetavad Mati Rütteil ning tema abikaasa. Suuremate tellimuste korral käib abiks ka noorem poeg.

Enamus toorainest kasvatatakse oma talu maal ning peamiseks tooraineks on astelpaju, lisaks kasvatatakse ka vaarikaid. Astelpajupuud kasvavad talus juba alates 1995ndast aastast. Kust tuli mõte hakata tegelema just astelpajude kasvatamisega? Selle peale vastab talu peremees Mati Rütteil nii:

„Mõtte proovida astelpaju kasvatamist saime ajaleheartiklist, mis ilmus ilmselt 1995. aasta sügisel. Pollis asuva Seedri talu peremees härra Elmar Zimmer tutvustas

astelpaju kui väga väärtuslikku marja ja meid hakkas asi väga huvitama. Mõtlesime, et kui hakkame astelpaju kasvatama, siis saamegi kohe miljonäriks! Kahjuks või õnneks pole siiani miljonäriks saanud, aga pere oleme vähemalt ära toinud.”

Astelpaju kasulikkuses pole võimalik kahelda. Tegemist on marjaga, mida peetakse umeravimiks, kuna astelpaju marjad on ühed täiuslikumad vitamiinide allikad. Eriti palju sisaldavad marjad C-vitamiini.

Neile, kellele astelpaju kasvatamine huvi pakkuma hakkas, teab Mati Rütteil rääkida, et astelpaju ei ole nõudlik taim, aga päris ilma hoolleta ei saa seda kasvatada. Küllaltki oluline on istanduses heina niitmine.

Seda on vaja teha juba selleks, et sügisel oleks parem saaki koristada ja ühtlasi hoiab niitmine istandust võsastumise eest. Puudele on vaja päris tihti tugesid paigaldada, et nad ümber ei vajuks või oksad ei murduks. Kui vanud oksid oleks hea vahel ära lõikuda, sest siis on lihtsam niita ja saaki koristada. Väetisi astelpaju ei vaja, samuti pole teda vaja pritsida.

Mida toob tulevik? Arendamisel on uued tooted vaarikast ja mustsõstrast. Jääme ootama, sest Mahetark OÜ marmelaadid ja siirupid on imehead ning maitsevad nii suurtele kui väikestele.

Triin Pisuke-Roos

Tartu HLÜ liige

www.mahetark.ee

Meil saab maksta Eesti Vekslites

Ühistulised asumid – kas pelgalt tulevikumuusika?

Saarlane Tiit Tilk avas oma artikliga midagi „kosmosevärava” taolist, sest see on tõepoolest midagi, mille poole me oleme vaadanud, aga kuhu me pole pääsenud. Kosmosega on asi nüüd suhteliselt selge, aga maiste tõhuselamutega veel mitte.

Ühistuliikmed teavad, et meie käsutuses on niisugune tööriist nagu Eesti Ühistuenergia, mille põhitegevus on energia tootmine ja mille raames kohe kui esimene elektrituulik Aadu elektrit tootma hakkab, selgitab Harry Raudvere välja eelistatult metaanil töötavate koostootmisjamaade kasutamise võimalusi Ühistu huvides. Lisaks on meil veel sellised tööriistad nagu Eesti Ühistumajad ja Eesti Korterühistute HLÜ.

Laias laastus võiks läbi Ühistu olla võimalik rajada näiteks nelja, kuue või kümne majapidamise peale või maal asuvale korteriühistule

koostootmisjaamad, mis annavad majapidamistele toasooja ja elektri, mille tootangu ülejäägi müüks antud asum või korteriühistu omakorda võrku. Saadud tuluga saab liikmetele pea märkamatu maksta näiteks Eesti Korterühistute HLÜlt võetud laenu, luua remondifondi, tagada heakord asumis ja selle ümber.

Siin ootame ühistukaaslaste mõtteid, kuidas eeltoodu ellu viia. Seda nii tehnilises plaanis, kui asjatundlikumatelt ka seaduseelnõude ettepanekutena. See on ju meie riik ja seadused peavad olema meie teha, eks?

Ja loomulikult peame

laskma fantaasial vabalt lennata teemal, mis riigile kasuliku rakenduse maale maja ja asumit ehitavate noored seal leiaksid. See on tõepoolest nagu maandumine võõrale planeedile, kus tuleb hakata sisse seadma oma elu, leidma oma rakendust, et ära toita nii ennast kui oma peret. Kas võiks niisugune asum olla seotud kindlate erialadega, et näiteks skulptorid koguneksid ühte asumisse, teise võib-olla programmeerijad, kolmandasse ravimtaimede kasvatajad? Mõtteainet on sama palju, kui Marsile esimese inimasula rajamisel, kuigi tegu on pelgalt hõredaks jääva Eesti Vabariigiga.

Niisuguste ise energiat tootvate asumite juurde tuleb loomulikult luua nii laste mänguväljakud kui spordiplatsid, lasteaed ja koolimaja. Edasi võib juba mõelda ka suure ühise saali peale, kus saaksid tegutseda huvi- ja spordiringid ning kus väärilt tähistatakse ühiseid tähtpäevi.

Niisuguste ühiste plaanide arutamiseks on hea võimalus nii Ühistu suvepäeval kui sügisel Ühistukonverentsil, kui vaid arutlaid oleks. Ühistu poolt ütlen, et kõige tähtsam on seada siht sellele, mida me tahame teha. Alles seejärel teeme kindlaks, mida meil selleks vaja on ja kuidas meie siht ellu viidav oleks. Ja siis alles tegeleme rahaga. Kas ei kinnita selle mõtte õigust ühistulise Aadu kerkimine? Me seadsime sihi, koostasime plaani ja nüüd viime selle ellu.

Kerkib Aadu ja peagi kerkiavad veel neli tuulikut, tekib tootlus, mis ühel hetkel otsib rakendust, et luua tugevam alus Ühistule. Ja siis peavad hakkama kerkima ühistulised asumid. Sest nii on õige ja hea!

Kristiina Kruse

Eesti Korterühistute HLÜ juhatuse esimees

<p>Ühistu õigusbüroo</p> <p>Tel. 5622 1145 www.uhistuõigus.ee info@uhistuõigus.ee</p>	<p>Titans OÜ Autode ehitus, rahvusvaheline transport nii Euroopa kui Venemaa suunal urmokalais9@gmail.com Tel. 5814 5715</p>	<p>Risk Management OÜ Töökeskkonna riskianalüüsid</p> <p>www.riskmanagement.ee Tel. 558 0628</p> 	<p>Sõidukite tellimine kõigist EL-i riikidest Ostuabi, konsultatsioonid, hindamine</p> <p>Tel. 5559 4777</p> 	<p>Eesti Masinaühistu Suurema või väiksema masina või auto saate rentida Eesti Masinaühistust. Teeme heakorratöid, niidame mure</p> <p>www.masinayhistu.ee Tel. 5559 4777</p>
--	---	---	---	--